

TÄYSI-IKÄISEN NUOREN OIKEUDENKÄYNTI

Toimintaohje nuorisososiaalityöhön

Täysi-ikäisen nuoren oikeudenkäynti

- Jos **rikos on tehty 18-24-vuotiaana**: ilmoituksia oikeudenkäynneistä ei käytännössä tule sosiaalihuoltoon. Pääsääntöisesti sosiaalihuollon näkemys menee oikeudenkäyntiin seuraamusselvityksen kautta.
- Sosiaaliviranomaisen ei tarvitse mennä oikeudenkäyntiin eikä toimittaa lausumaa, jos syyttäjä ei niin erikseen pyydä. Nuoren asianajan kanssa voi sopia toisin (nuoren luvalla): esimerkiksi jos nuoren tilanne on muuttunut merkittävästi seuraamusselvityksen jälkeen, voi olla paikallaan, että sosiaalityön näkemys esitetään.
- **Perustehtäväsi** on tukea nuorta oikeudenkäyntiin liittyvissä tunteissa ja käytännön asioissa ja oikeudenkäyntiin saa mennä mukaan nuoren tueksi.

Alaikäisenä tehty rikos

- Jos nuori aikuinen on tehnyt rikoksen alaikäisenä, tulee tieto oikeudenkäynnistä Nuorten oikeusedustukseen, kirjaamon kautta tai muuhun hyvinvointialueen osoitteeseen.
- Sosiaaliviranomaiselle varataan tilaisuus tulla kuulluksi oikeudenkäynnissä. Jos et pääse paikalle, voit toimittaa oikeudenkäyntiä varten lausuman, salattuna sähköpostina oikeussihteerille, mukaan rikoksen diaari-/asianumero.

Syyttäjän tietopyyntöön vastaaminen

- Jos syyttäjä tekee tietopyynnön, kirjaa se asiakastietojärjestelmään ja kirjoita lausunto - vastaa vain siihen, mitä on kysytty.
- Jos tietopyyntö on tullut kirjaamon kautta: lähetä lausuma myös salattuna postina kirjaamoon/ sihteerille tallennettavaksi salatulle diaarinumerolle asiakirjahallinnan ohjelmistoon (esim. ASTA)
- Sosiaalihuollon tiedot ovat salassa pidettäviä, jos asiakastietojärjestelmään ei ohjelmoitu valmiiksi, muista aina lausumiin ja lausuntoihin teksti: ”SALASSA PIDETTÄVÄ (JulkL 621/1999, 6 luku 24§ 25 kohta) ”

Jos nuorella ei ole asianajajaa

Jos nuori ei ole ehtinyt hankkimaan itselleen avustajaa ja oikeuskäsittely on päivien sisällä:

- Nuori voi soittaa Oikeustalolle/ soittakaa yhdessä, sillä valtion numeroihin ei voi soittaa prepaid-numeroista. Pyydä yhdistämään oikeussihteerille, joka hoitaa asiaa (oikea asia löytyy nuoren hetulla tai R-numerolla, joka on nuoren haastepaperissa).
- Oikeussihteerit neuvovat asiassa: joko pyrkivät järjestämään asianajajan tai keskustelevat tuomarin kanssa, siirretäänkö käsittelyä.
- Nuori voi myös vielä antaa luvan kirjalliseen käsittelyyn, viimeistään käsittelyä edeltävänä arkipäivänä virka-aikana, jos haettava tuomio mahdollistaa sen.
- Jos nuori aikuinen haluaisi edustaa itseään: tuomari voi puuttua asiaan nuoren oikeusturvan vuoksi ja käsittelyä lykätään, kunnes nuorella on avustaja. Harkinta perustuu nuoren ikään, hänen kykyynsä edustaa itseään ja rikoslajiin.
- Jos oikeudenkäyntiin on aikaa, nuori voi soittaa Oikeusasputoimistoon/ soittakaa yhdessä

Keskeiset lait

[Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta 812/2000](#)

[Oikeudenkäymiskaari 4/1734](#)

[Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 689/1997](#)

[Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 370/2007](#)

[Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999](#)

